

UZASADNIENIE

Obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.) wykonuje upoważnienie zawarte w art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie, w tym warunki przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów oraz ich formy, w przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci i młodzieży.

Nowelizacja obowiązującego od 1 września 2011 r. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych zwanego dalej „obowiązującym rozporządzeniem”, wynika z potrzeby doprecyzowania przepisów dotyczących indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, opracowywanego dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Wprowadzenie zmian wynika również z projektowanej zmiany rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487) w części dotyczącej sposobu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dokumentowania tych działań. Proponowane zmiany wychodzą również naprzeciw oczekiwaniom środowiska, w szczególności rodziców uczniów niepełnosprawnych, a także dyrektorów i nauczycieli szkół.

W obowiązującym rozporządzeniu wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia dokonuje się zmiany przepisów § 4 doprecyzowujących obowiązki szkół i oddziałów ogólnodostępnych lub integracyjnych,

o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w zakresie zapewnienia realizacji zajęć odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym. W dotychczasowym § 4 ust. 1 pkt 4 zmienianego rozporządzenia wskazywano jedynie na konieczność zapewnienia realizacji zajęć rewalidacyjnych oraz resocjalizacyjnych, organizowanych odpowiednio dla uczniów niepełnosprawnych (zajęcia rewalidacyjne) oraz uczniów niedostosowanych społecznie (zajęcia resocjalizacyjne). W projekcie natomiast wskazano na konieczność zapewnienia realizacji również zajęć socjoterapeutycznych, niezbędnych do korygowania zaburzeń występujących u uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

- 2) W § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia dokonuje się zmiany przepisów § 5 dotyczących indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Zmiana ta wynika z potrzeby doprecyzowania poszczególnych elementów, które powinien zawierać ten program. Dookreślono zatem kwestie dotyczące zapisów w zakresie dostosowywania wymagań edukacyjnych (wynikających z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania) do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Obowiązek ten wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), zgodnie z którym nauczyciele są zobowiązani dokonywać takiego dostosowania. Niestety zdarzają się przypadki, w których dostosowanie wymagań jest realizowane jako obniżenie wymagań i nierealizowanie części treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, co jest nieprawidłową praktyką. W związku z tym, w projekcie rozporządzenia doprecyzowuje się, że w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym określa się sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem. W procedowanym rozporządzeniu utrzymano konieczność określenia w programie działań wspierających rodziców ucznia. Natomiast zrezygnowano z obowiązku określania w tym programie sposobów udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pozostawiając jednocześnie wymóg wskazania

form, okresu oraz wymiaru godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane. Natomiast konieczność zakresu współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, uzależniono od stwierdzenia potrzeb w tym zakresie. Wśród zajęć realizowanych z uczniami, dla których opracowuje się indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, analogicznie do zmian wprowadzonych w § 4 ust. 1 pkt 4 nowelizowanego rozporządzenia, wymienia się również zajęcia socjoterapeutyczne organizowane dla uczniów zagrożonych niedostosowanymi społecznie. W celu zwiększania roli rodziców w dostosowywaniu organizacji kształcenia specjalnego do potrzeb uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w § 5 zmienianego rozporządzenia wskazano, że zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami uczniów, określany w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, będzie dotyczył zadań określonych w § 4 ust. 1 projektowanego rozporządzenia. W indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym będzie zatem określany zakres współpracy z rodzicami uczniów nie tylko, jak w obecnych przepisach, związany z realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, integracją uczniów ze środowiskiem rówieśniczym oraz ich przygotowaniem do samodzielności w życiu dorosłym, ale również związanych z zapewnianiem odpowiednich ze względu na potrzeby uczniów warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, realizacją zajęć specjalistycznych, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, oraz innych zajęć odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęć rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych oraz socjoterapeutycznych. W realizacji ww. zadań przez przedszkole, szkołę czy placówkę, niezwykle pomocne są bowiem informacje rodziców ucznia dotyczące jego potrzeb w tym zakresie. Współpraca z rodzicami także w tym zakresie pozwoli na pełniejszą realizację potrzeb dziecka w środowisku edukacyjnym. Dokonuje się również drobnych zmian redakcyjnych tych przepisów. W projekcie rozporządzenia wskazano, że indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny opracowują zespołowo nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych

i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem. Zgodnie z obecnymi przepisami program ten opracowuje zespół nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów, działający na podstawie przepisów w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. W związku z projektowaną zmianą przepisów rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w którym zrezygnowano z konieczności obligatoryjnego tworzenia przez dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek dla każdego ucznia wymagającego objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną zespołu składającego się z nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, do którego zadań należało planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w niniejszym projekcie uregulowano kwestie związane z zespołową pracą nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Projektowane regulacje, analogicznie do rozwiązań zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, wskazują na konieczność zespołowej pracy nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w zależności od potrzeb także we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, nad opracowaniem indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz dokonaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zespół składający się z nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, nie musi być formalnie powoływany przez dyrektora przedszkola, szkoły czy placówki, bowiem wszyscy na co dzień współpracują ze sobą w zakresie związanym z edukacją i terapią uczniów, z którymi prowadzą zajęcia zgodnie z arkuszem organizacji przedszkola, szkoły czy placówki w danym roku szkolnym. Zespół ten w zależności od potrzeb będzie również współpracował z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Jednocześnie, tak jak obecnie, rodzice ucznia będą mogli wziąć udział w opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz dokonaniu ww. oceny. W stosunku do dotychczasowych regulacji, zgodnie z postulatami zgłaszanymi przez dyrektorów szkół

ponadgimnazjalnych, dodano możliwość udziału w opracowaniu indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania także pełnoletniego ucznia. Wskazano również na możliwość otrzymania przez rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia (na ich wniosek) kopii indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Obecnie zdarzają się sytuacje, w których przedszkola i szkoły odmawiają rodzicom lub pełnoletnim uczniom dostępu do tego programu.

- 3) W § 2 projektowanego rozporządzenia zawarto przepis przejściowy, na podstawie którego indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne opracowane dla uczniów na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 228, poz. 1490, z późn. zm.), będą realizowane do końca okresu, na jaki zostały opracowane. Jednocześnie zobowiązano zespoły prowadzących zajęcia z uczniami: nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów do dostosowania tych programów do wymogów określonych w projekcie rozporządzenia, na podstawie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Dostosowanie to musi być wykonane do 30 września 2013 r.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Rozporządzenie będzie oddziaływać na uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, ich rodziców oraz obowiązane do prowadzenia kształcenia tych uczniów przedszkola i szkoły ogólnodostępne, z oddziałami integracyjnymi i integracyjne, obowiązane do prowadzenia kształcenia tych uczniów.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany w ramach konsultacji społecznych następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

1. Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność” im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
2. Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
3. Federacji Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej;
4. Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
5. Forum Związków Zawodowych;
6. Komisji Krajowej Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
7. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
8. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
9. Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”;
10. Krajowemu Sekretariatowi Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
11. Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność ”;
12. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
13. Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
14. Sekcji Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
15. Sekretariatowi Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”;
16. Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
17. Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”;
18. Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
19. Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
20. Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”;
21. Alians Ewangeliczny RP;
22. Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;

23. Fundacji Synapsis;
24. Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
25. Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
26. Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich;
27. Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
28. Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
29. Krajowemu Funduszowi na Rzecz Dzieci;
30. Ogólnopolskiemu Forum Rodziców Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
31. Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
32. Polskiej Radzie Ekumenicznej;
33. Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych;
34. Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
35. Polskiemu Związkowi Głuchych - Zarząd Główny;
36. Polskiemu Związkowi Logopedów;
37. Polskie Towarzystwo Dysleksji;
38. Polskiemu Towarzystwu Logopedycznemu;
39. Polskiemu Związkowi Niewidomych - Zarząd Główny;
40. Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego;
41. Radzie Szkół Katolickich;
42. Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
43. Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
44. Stowarzyszeniu Centrum Wolontariatu;
45. Stowarzyszeniu Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
46. Unii Metropolii Polskich;
47. Unii Miasteczek Polskich;
48. Związkowi Gmin Wiejskich RP;
49. Związkowi Miast Polskich;
50. Związkowi Powiatów Polskich;
51. Związkowi Województw RP.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany również Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

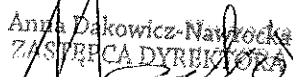
6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

PODSEKRETARZ STANU

Przemysław Krzyżanowski
21.02.2013r.

DEPARTAMENT
JAKOŚCI EDUKACJI

Aneta Dakowicz-Nawrocka
ZASTĘPCA DYREKTORA

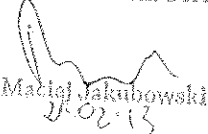
PODSEKRETARZ STANU

Joanna Berdzik
21.02.2013

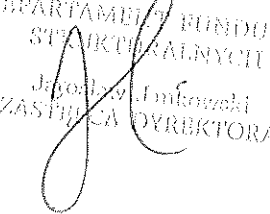
SEKRETARZ STANU

Tadeusz Sławewski

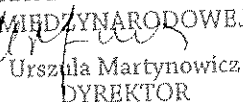
PODSEKRETARZ STANU

Maciej Jakubowski
21.02.13

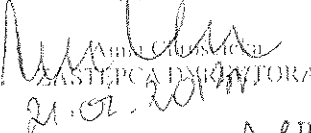
DEPARTAMENT
STYKIERKRAJNYCH

Jędrzej Imkowiak
ZASTĘPCA DYREKTORA

DEPARTAMENT
STRATEGII I WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ

Urszula Martynowicz
DYREKTOR

DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY
Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Wioletta Chwałicka
ZASTĘPCA DYREKTORA
21.02.2013

DEPARTAMENT KSZTAŁCENIA
OWOŚCI I WYCHOWANIA

Grażyna Pawłowska
DYREKTOR
21.02.13

DEPARTAMENT
ZWIEKSZANIA STAMBUKOWYCH

Joanna Wrona
DYREKTOR 20.02.2013

DEPARTAMENT
ANALIZ I PROGNOZ

Grzegorz Pochopień
DYREKTOR

DYREKTOR
KALCENIA
ICZNEGO

Ewa Kucharska-Kruk